

Danmark, et svinerige? Kan det virkelig passe, at vi er nået her til?

Danmark har en bulk svineproduktion, som et andet uland, uden et større antal ordentlige arbejdspladser. En produktion på mere end 30 millioner svin, hvis afføring og urin (som gylle) svarer til 90 millioner menneskers ditto. Gyllen bringes urensset ud på agerjorden. Landsbyboer og enligt liggende beboelser derimod skal finansiere kloaksystemer, der nemt kan koste 100.000 kr., mens deres beboelser ofte er nærmest usælgelige, fordi realkreditsystemer ikke vil belåne, hvis udbudsprisen er under 500.000, hvilket sådanne ejendomme ofte er. Svineindustriens stank, støv, ammoniak og bakterier fra staldes udluftning, gyllebeholdere og udbringning af gylle generer sagesløse naboer, hvis huse bliver usælgelige. Landbefolkningen bliver nutidens stavnsbundne. Svineindustrien foranlediger sundhedsrisici, forurenede drikkevand, og ofte (ofte utilsigtet) vandløbsforureninger, reducerer biodiversiteten ved den aggressive overgødskning, der favoriserer tidsler, kvikgræs, brændenælder og mælkebøtter samt giver algebegroede grønne tegltage.

Den voldsomme svineproduktion er en dårlig forretning for producenter, der ofte er forgældede, mens banker kræver ca. 14 % i rente af de forgældede. Den samlede danske landbrugsgæld er på godt 350 milliarder dertil kommer stor skattegæld. Landbrugsorganisationer, og nu også regeringen, foreslår mere af det samme, udvidelser af konventionelle svinestalde og -produktion.

Landets legalt indkøbte og anvendte antibiotika til veterinært brug andrager omkring 100 ton. Heraf anvender den konventionelle svineproduktion broderparten omkring 70 %. Anvendelsen til human behandling omfatter det halve, 50 ton.

Det store forbrug af antibiotika i svinebruget er foranlediget af dårlige produktionsforhold, hvor for mange svin på for ringe plads, giver stor infektionsspredning. En anden grund til antibiotikaanvendelsen er den tidlige fravending af smågrise, der forårsager diarré. For at søge at forhindre tarmproblemerne ved den alt for tidlige fravending efter 3-4 uger, får smågrisene antibiotika, zink og kobber. Økologiske smågrise derimod fravendes tidligst efter 7 uger, hvorfor der anvendes langt mindre antibiotika.

Svinebruget anvender importeret soyafoder fra Sydamerika dyrket på et areal svarende til Sjælland. Dette er i stor udstrækning GMO-soya, dyrket med stor anvendelse af pesticider til skade for jord, miljø og mennesker dér, endog ofte på jorder, hvor der tidligere var regnskov. GMO-soya antages også at være en medvirkende årsag til svinenes diarré problemer. Dødeligheden blandt smågrise er eksorbitant, omkring 10%, af ovenstående årsag; men også pga. avl mod et større antal smågrise pr. so, end soen har patter til.

Dyrevelfærden er således ikke optimal i konventionelt svinebrug, hvor søer fikseres, så de end ikke kan vende sig i deres snævre bøjlebokse og de presses til alt for hyppige faringer. Mange søer får bylder og skulder sår. Mange svin opnår i deres korte liv mavesår, på grund af mangel på fibre i deres foder. Slagtesvinene går på spaltegulve over åbne gødningsgange, hvilket får stalden til at ose af ammoniak, så kraftigt at blot et kort el-nedbrud kan foranledige døde svin. Selvsagt heller ikke et godt arbejdsmiljø. Lange og stadig længere transporter til slagteri, i takt med at danske slagterier, må lade livet til tyske- og polske slagterier med lavtlønnet personale.

Den konventionelle svineproduktion giver nu også personalet i stalde og på slagterier det yderligere arbejdsmiljøproblem, at de må leve med at blive smittet med den multiresistente svinebakterie MRSA cc398. Hollandske undersøgelser viser at slagteriarbejdere har en 32 gange større risiko for at blive smittet end normalbefolkning uden kontakt til svin. Personalet må leve med smitten, uden at kunne blive behandlet for den, med mindre de stopper med job med svinekontakt, da gensmitten vil være for hyppig. Personalet risikerer at smitte deres husstand og yderligere familie, og derved også bringer smitten videre

ud i samfundet! Samfundets kontrolmyndigheder derimod, bliver nu udstyret med heldragter ved besøg i svinestalde, næsten som vort sundhedspersonale, der tilser og passer svine-MRSA-smittede patienter på eneværelser på vore hospitaler. Dyre og besværlige forholdsregler.

Skønt svine MRSAcc398 blev konstateret tilbage i 2006, og visse samfundssindede mikrobiologer kaldte på forholdsregler, så har samfundets kontrolmyndigheder sat kikkerten for det blinde øje og landbrugsorganisationer taler risikoen ned. Dyrlæger, der betales af svineindustrien, føler sig presset på 'brødet' og tager ikke et tilstrækkeligt samfundsansvar. Man har valgt at gøre en dyd ud af ikke at teste, hvor smitten er, hvor den kom fra og hvordan smittevejene er. F.eks. er svinekød ikke testet af offentlige myndigheder siden 2011, hvor 10 % var smittet. I 2014 blev kød testet i privat regi, TV-syd, og 21% af kødet var smittet. Nu har Sverige også undersøgt dansk svinekød og fundet at 20% var smittet mens 4% tysk kød var smittet. Man har undladt at teste produktionernes smittestatus. Har undladt at tilstræbe at kun smittefrie svin deltager i avlsprogrammer. Transporter og flytning af svin foregår uden kendt smittestatus. Smittede grise sendes ud af landet. Den ellers høje veterinærstatus, som vi ellers bryster os af, og nyder godt af, lever ikke op til sit ry her. Vi kommer til at tære på vore samhandelspartneres tillid til os. I værste fald mister de tilliden til os, hvilket kan blive en dyrekøbt undladelsessynd, som kan 'smitte' af på afsætning af andre produkter. Nabolande som Norge, Sverige og UK ser misbilligende på os!

Det er fortsat uafklaret, hvorvidt naboer til svineindustrier udsættes for svine MRSA risiko ved fabrikernes udluftningsstøv eller ved gylleudbringning, skønt, svine MRSA er kendt i Danmark siden 2006! Inficeret kød kan smitte, hvis man håndterer det f.eks. med sår på hænderne.

Sundhedsvæsnet, primært hospitalerne, får store ekstraomkostninger til isolering af MRSA-smittede patienter på enestuer til udstyr og til desinfektionsopgaver, mens vi hører at MRSA-smittede personer føler sig isolerede og 'pest-ramte'.

Det kræver endog civil courage af landets borgere at påpege svineproduktionens 'sorte sider' eller opponerer mod offentlige institutioners manglende pligttopfyldelse og Landbrug og Fødevarer bastante og selvovertvurderende lobbyvirksomhed og svineproducenters ageren ved utilstrækkelig hensyntagen til naboer, natur, samfundskøkonomien, økonomisk- og økologisk bæredygtighed, personale og dyrevelfærd! Vi har øjensynlig en så magtfuld landbrugs-lobby, at det kan være mere attraktivt, at være direktør dér, end at være landets Justitsminister!

Som om dette ikke var nok og måske det allerværste og mest uoprettelige er den massive anvendelse af kobber og zink, som løber næsten direkte gennem grisene ud med urinen og bringes med gyllen ud på markerne, hvor det ophobes. Dansk landbrug, og her igen helt overvejende svinebruget, deponerer omkring 500 ton kobber om året på landets agerjord og har gjort det i mange årtier. Hertil kommer kobber fra kunstgødning. Kobber, som der er restriktioner mod at anvende i f.eks. skibsmaling. Kobber som EU ønsker udfaset. Rådyr, harer og får er meget følsomme for kobberforgiftning. Neurologer og specielt dyrlæge Hanne Koplev er meget betænkelige ved kobber, som frygtes at kunne være medvirkende til den stærkt forøgede demens-forekomst.

Lad os vælge en anden vej. Drop konventionel svinebrug, sanér denne uøkonomiske, dyreetisk betændte, miljø- og samfundsskadelige produktion. Danmark skal ikke være et svinerige, men omstille til økologisk produktion, for naturens, dyrenes, menneskenes og de kommende generationers skyld.

Alice Olsen, Frederiksberg; Ingrid Sørensen, Kyse; Gert Larsen, Kløvested; Alle er bestyrelsesmedlemmer i Landsforeningen for Gylleramte.

